

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W SULĘCINIE

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024, poz. 609) oraz art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024 poz. 424) Rada Miejska w Sulęcinnie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXXIV/269/20 Rady Miejskiej w Sulęcinnie z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Sulęcina.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Sulęcinnie
z dnia ..... 2024 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030

Sulęcino

WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej. Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej ma charakter interdyscyplinarny i leży ono w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, psychologów, socjologów, prawników i innych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 wpisuje się w cele i kierunki działań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 r., którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce oraz w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sulęcín na lata 2017-2025.

I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. DEFINICJA PRZEMOCY

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Światowa Organizacja Zdrowia formułuje definicję przemocy, zgodnie, z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu, lub przeciwko grupie,

lub społeczeństwu, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie i śmierć, ból fizyczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

2. RODZAJE PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc fizyczna - np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy.

Przemoc psychiczna - np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb np. zabiję cię, szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności.

Przemoc seksualna - definiowana jest, jako „wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić.

Przemoc ekonomiczna - np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny.

Zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych, w potrzebie. Przejawia się w niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, braku dbałości o higienę, niezapewnieniu odpowiedniego ubioru, w braku dbałości o zdrowie, itp.

Przemoc gorąca – to gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć tkwią poza rodziną, np. powodują je konflikty w pracy. Nie mogąc sobie z nimi poradzić osoba stosująca przemoc odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie bezkarnie pozwolić.

Przemoc chłodna – w przeciwieństwie do przemocy gorącej nie wiąże się z gwałtownymi emocjami i agresywnymi zachowaniami. Wydaje się, że sprawca przemocy jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje także postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Osoba, która krzywdzi jest przekonana o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządnym ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje” itp.

3. KRYTERIA PRZEMOCY DOMOWEJ:

Intencjonalność – działania osoby stosującej przemoc domową nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonana, że wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym posiada wyłączne prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.

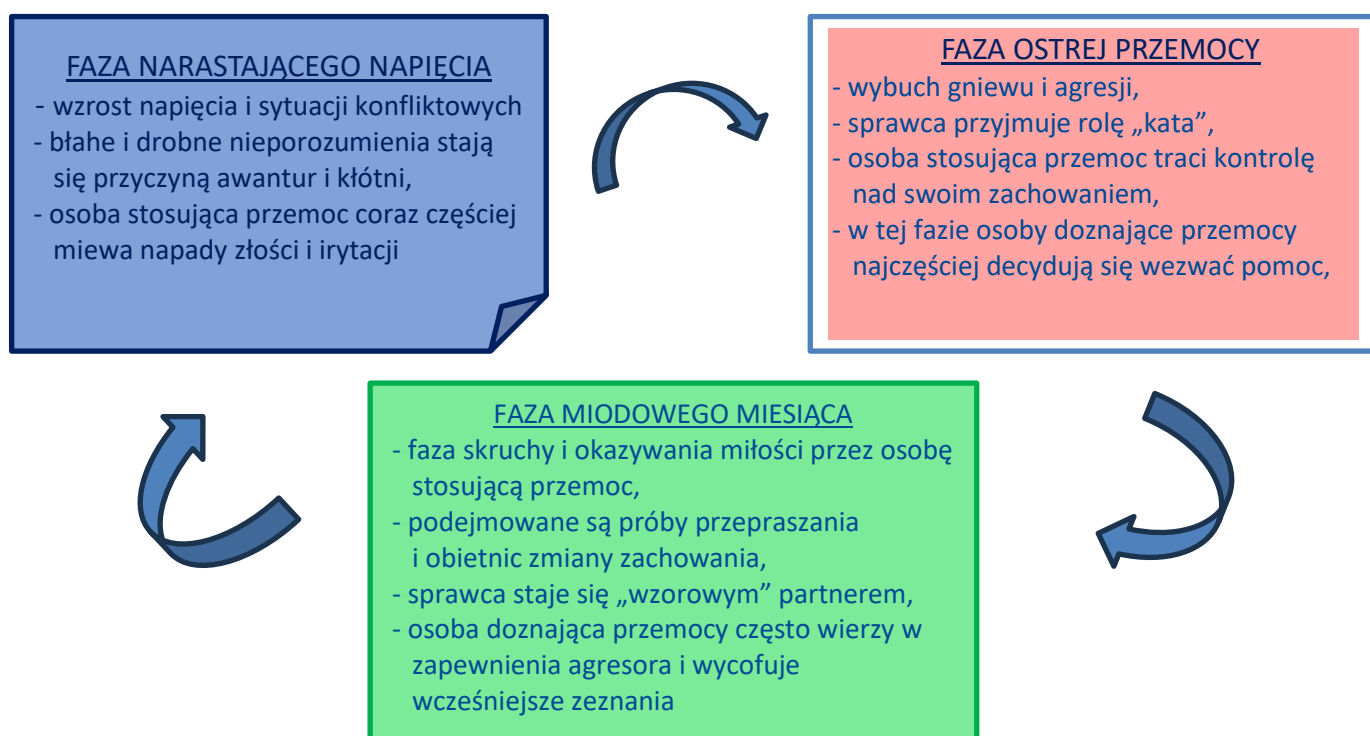
Dysproporcja siły – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, a osoba stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.

Naruszanie godności i praw - osoba stosująca przemoc domową narusza godność osoby doznającej przemocy, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia itp.).

Powodowanie cierpienia i szkód – osoby doznające przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy domowej mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

4. FAZY PRZEMOCY

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.177),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424),

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 901 z późn. zm),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 2151),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939).

Prawne uwarunkowania pomocy osobom doznającym przemocy

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej dla osób doznających przemocy określono między innymi działania takie jak: poradnictwo psychologiczne, medyczne, prawne, socjalne, interwencja kryzysowa i wsparcie, ochrona przed dalszym krzywdzeniem. Ww. ustawa nakłada obowiązki w zakresie organizowania pomocy dla osób doznających przemocy na organy administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza na gminy. Realizacja tego obowiązku koncentruje się wokół działań ukierunkowanych na:

- udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy;
- oddziaływanie na sprawców przemocy;
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie problemu przemocy domowej.

Działania te są realizowane przez władze publiczne, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy, zgodnie z zapisami ww. ustawy, realizowane są na różnych poziomach: zarówno gminnym, jak i powiatowym i wojewódzkim. Zadania te prezentuje poniższa tabela. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że podstawową jednostką wykonującą zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy jest gmina.

Podział zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego i administrację rządową w województwie

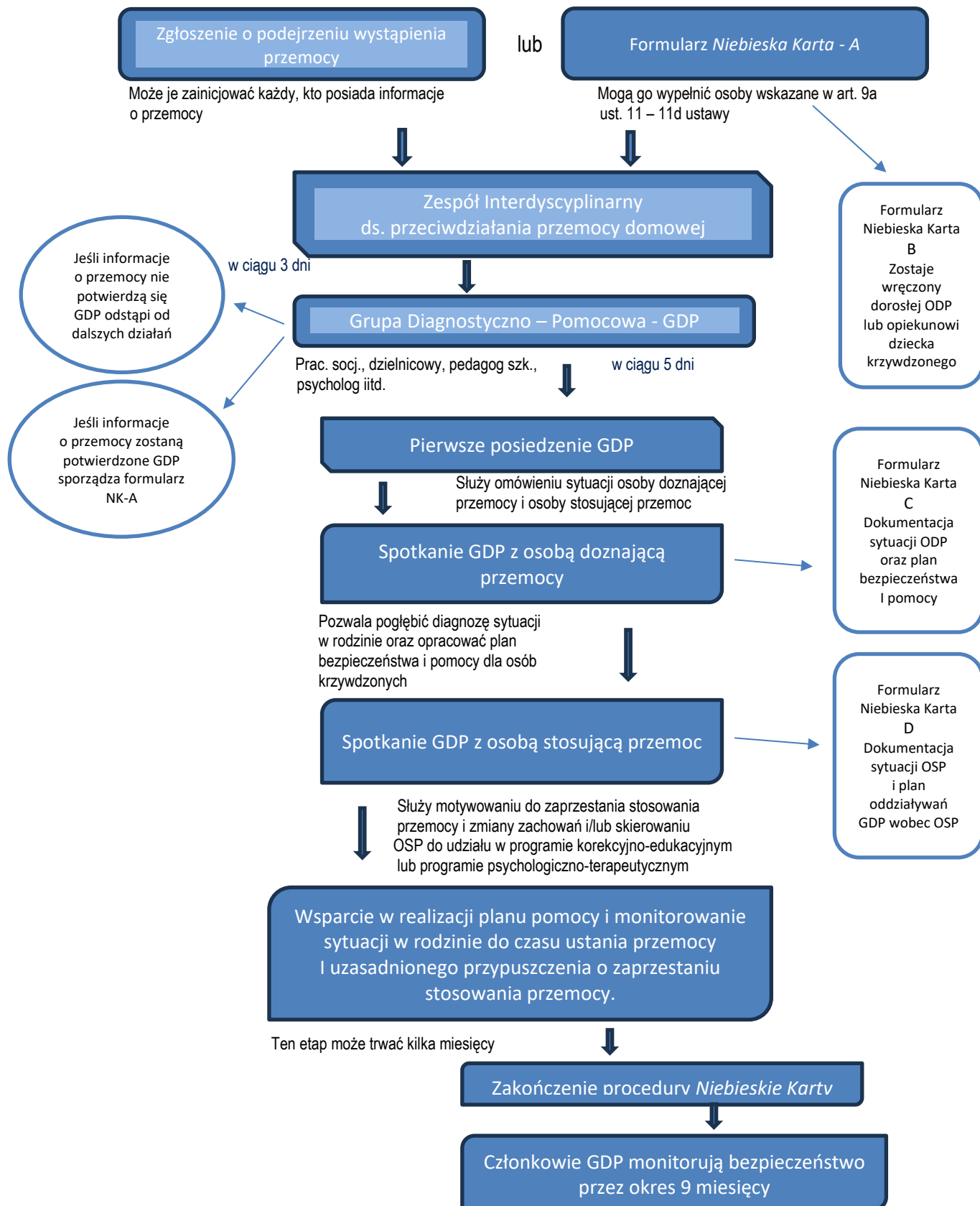
GMINA	POWIAT
<p>Zadania własne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej; – prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą; – zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia; – tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. 	<p>Zadania własne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej; – opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową; – zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia; – zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej. <p>Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy; – opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, – opracowywanie i realizacja programów

	psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc, - wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w w/w programach.
WOJEWÓDZTWO	
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	WOJEWODA
Zadania własne: – opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej; – inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; – opracowywanie ramowych programów ochrony osób doznających przemocy domowej oraz ramowych programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a także ramowych programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową; – organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych..	– opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania; – monitorowanie zjawiska przemocy domowej; – powoływanie i odwoływanie Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej; – monitorowanie realizacji ww. Programu przy pomocy Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej; – nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez samorząd gminy, powiatowy i województwa; – kontrola realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej.
MINISTER WŁAŚCIWY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	
– zlecenie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej; – prowadzenie działań promujących podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej; – powoływanie i odwoływanie Krajowego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego; – monitorowanie realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej przez koordynatora; – opracowanie oraz wydawanie co najmniej raz na dwa lata wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych; – opracowywanie i finansowanie programów osłonowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; – finansowe wspieranie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez: • jednostki samorządu terytorialnego, • organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, • jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	

III. PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Od 28.09.2023 r. obowiązują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 06.09.2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

PROCEDURA **NIEBIESKIE KARTY** KROK PO KROKU

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

Działalność zespołów interdyscyplinarnych oraz realizacja procedury Niebieskie Karty na terenie województwa lubuskiego:

- Odbyło się **455** posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych (o 11 więcej niż w roku ubiegłym, wzrost o 2,48%). W 12 gminach odbyły się mniej niż 4 posiedzenia ZI.
- Utworzono **2 798** grup roboczych, które odbyły **6 457** posiedzeń. Pomocą grup objęto **2 641** rodzin tj. 7 386 osób, w tym 3 865 osób doświadczyło przemocy domowej (1 991 kobiet, 415 mężczyzn oraz 1 459 dzieci). Liczba posiedzeń wzrosła o ok. 15,74 % w porównaniu z 2021 r. (o 878 posiedzeń).
- Uprawnieni przedstawiciele lubuskich służb i instytucji założyli w 2022 r. łącznie **2 352** „Niebieskie Karty” – A. Po 4 latach, w których utrzymywała się tendencja spadkowa – nastąpił wzrost liczby rozpoczynanych procedur NK (w 2018 r. założono ogółem **2 478** NK – A; w 2019 r. – **2 329** NK – A, w 2020 r. – **2 243**, w 2021 r. – **1 983**).
- Tradycyjnie, najczęściej procedurę wszczynali funkcjonariusze Policji (1 720 NK-A, czyli ok. 73% ogółu NK), na drugim miejscu plasuje się pomoc społeczna: 452 NK – A (czyli ok. 20%), przedstawiciele lubuskiej oświaty założyli 148 NK (ponad 6%), gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – 23 NK (ok. 1%), natomiast ochrony zdrowia – 9 NK (0,4%). Taki rozkład NK – A, pod względem proporcji i częstotliwości wszczynania procedury przez przedstawicieli uprawnionych służb i instytucji utrzymuje się od lat.
- W **14** gminach (ok. 17%) wszystkie Niebieskie Karty – A zostały założone przez Policję. W **22** gminach (27%) pracownicy pomocy społecznej nie wszczęli ani jednej procedury „Niebieskie Karty”.
- W **298** rodzinach służby zarejestrowały ponowne wystąpienie przemocy, co skutkowało założeniem kolejnej w tych rodzinach „NK – A”, co oznacza nieznaczny wzrost w odniesieniu do ubiegłego roku (w 2018 r. – 374 rodziny, w 2019 r. – 416 rodzin, w 2020 r. – 348 rodzin, a w 2021 r. – 287 rodzin).
- W **511** rodzinach wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” ze względu na podejrzenie, że ofiarami przemocy mogą być dzieci. W 2019 r. takich rodzin było 369, w 2020 r. – 358, w 2021 r. – 382). **Wzrasta identyfikacja dzieci jako ofiar przemocy domowej, przy ogólnym spadku liczby założonych „Niebieskich Kart”.**
- W 2022 r. wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w **436** rodzinach, w których podejrzewano, że ofiarami przemocy mogą być osoby w wieku powyżej 60 roku życia. W 2019 r. takich rodzin odnotowano 417, w 2020 r. – 467, a w 2021 r. było to 391 rodzin. Podobnie jak w przypadku, gdy domniemanymi ofiarami są dzieci, także w przypadku seniorów obserwowany jest znaczący wzrost identyfikacji osób powyżej 60 roku życia – jako osób doświadczających przemocy domowej. Nastąpił wzrost o 14% w stosunku do ubiegłego roku.
- Liczba założonych w 2022 r. „Niebieskich Kart-C” i „Niebieskich Kart-D” również się zwiększyła – w odniesieniu do roku 2021. W 2022 r. w ramach działań zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych wypełniono **1 498** NK – C w odniesieniu do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy (w 2021 r. wypełniono ich **1 130**) oraz

1 053 NK – D w odniesieniu do osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową (w 2021 r. wypełniono ich **907**).

- Zespoły interdyscyplinarne wskazały łączną liczbę **1 363** osób, stosujących przemoc domową, które w wyniku podjętych działań nie powróciły do takich zachowań. Uwidacznia się nieznaczny spadek liczby osób ponownie stosujących przemoc, w odniesieniu do danych z poprzednich lat (2019 r. - 1 186 osób, w 2020 r. - 1 150, a w 2021 - 1 200 osób).
- Zespoły interdyscyplinarne realizowały procedurę w zróżnicowanym czasie – średnio od 3 – 6 miesięcy do 8 –10 miesięcy. W jednostkowych przypadkach procedurę realizowano dłużej: średnio 12 – 14 miesięcy.
- **2 085** „Niebieskich Kart – A” przekazano terminowo, w ciągu 7 dni do Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych, co stanowi **88,7%** wszystkich założonych „Niebieskich Kart – A”;
- **67** „Niebieskich Kart - A” (czyli ponad 3%) zostało przez przewodniczących zespołów przekazanych wg właściwości do innej gminy.
- Zespoły interdyscyplinarne podejmowały szereg działań mających na celu rozwiązanie problemu przemocy w rodzinach objętych procedurą.
- Do najczęstszych można zaliczyć:
  - poradnictwo i wsparcie specjalistyczne (informowanie o możliwościach, kierowanie, świadczenie);
  - diagnozowanie i monitorowanie środowisk dotkniętych przemocą;
  - powiadamianie prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa;
  - kierowanie wniosków do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
  - opracowanie i realizacja planów pomocy;
  - nawiązywanie współpracy z placówkami oświaty, monitorowanie sytuacji dzieci;
  - motywowanie sprawców przemocy do podjęcia leczenia, terapii.

Tabela 1

Działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Ilość rodzin, które objęto działaniami w ramach procedury Niebieskiej Karty	2 685	2 397	2 314	2 641
Ilość osób, które objęto działaniami w ramach procedury Niebieskiej Karty	7 201	6 719	6 269	7 386
Ilość grup roboczych	2 245	2 077	2 175	2 798
Ilość założonych Niebieskich Kart-A	2 329	2 243	1 983	2 352
Ilość rodzin, w których ponownie wystąpiła przemoc domowa	416	348	287	298
NK, w których osobami doznającymi przemocy były dzieci	369	358	382	511
NK, w których doznającymi przemocy były osoby powyżej 60 r.ż.	417	467	391	436

Ilość dzieci odebranych z rodziny – w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	41	39	59	47
Liczba Niebieskich Kart -C	1 696	1 522	1 130	1 498
Liczba Niebieskich Kart -D	1 150	986	907	1 053
Liczba rodzin, które nie powróciły do zachowań przemocowych.	1 186	1 150	1 200	1 363

Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez Lubuską Policję

Interwencje w rodzinie:

- W roku 2022 funkcjonariusze Policji woj. lubuskiego wypełnili 1 742 formularzy „Niebieska Karta – A”, co w stosunku do 2021 r. stanowi wzrost o 26% (1 387 NK).
- W skali województwa, na 10 tys. mieszkańców w 2022 r. sporządzono 17 „Niebieskich Kart”. W porównaniu do roku 2021 r. wskaźnik ten zwiększył się o 3.
- Spośród wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta - A” w 2022 r.:
  - zdecydowana większość (1.527 – 88%) była sporządzona po raz pierwszy w danej rodzinie (w 2021 r. było to 90%);
  - 12% formularzy dotyczyło kolejnych przypadków przemocy domowej, w trakcie już realizowanej procedury.
- 64% (1 113) formularzy „Niebieska Karta – A” policjanci wypełnili w miastach, natomiast 36% (629) – na wsiach.
- **16 dzieci** zostało umieszczone u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej; w 2021 r. było 6 takich przypadków.
- **1 osobę** umieszczono w domu dla samotnych matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, **6 osób** zostało umieszczonych w szpitalu, **7 osobom** udzielono pomocy medycznej, **237 osobom** udzielono innego rodzaju pomocy.
- wszczęto **1 085** postępowań przygotowawcze z art. 207 k.k., zakończono – **1 095**, zaś stwierdzono **511** przestępstwa z art. 207 k.k. W porównaniu z 2020 r. liczba postępowań wszczętych wzrosła – o 2%, a zakończonych – spadła o 3%. Zmniejszeniu o 12% uległa także ilość przestępstw stwierdzonych.

Charakterystyka przemocy domowej:

- zanotowano najwięcej przypadków przemocy psychicznej – **1 928** (44,18%),
- w dalszej kolejności: fizycznej – **1 469** (33,67%),
- **840** (19,25%) innego rodzaju zachowań (w tym: niszczenie / uszkodzenie mienia, zabór/ przywłaszczenie mienia, groźba karalna / znieważenie, zmuszanie do picia alkoholu, zażywania środków odurzających lub inne działania),
- najmniej ujawniono przypadków przemocy ekonomicznej – **57** (1,3%) i seksualnej – **69** (1,58%).

Charakterystyka ofiar przemocy domowej:

- W 2022 roku zanotowano **1 940 osób**, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, o 12% więcej niż w roku 2021 (1 616), z czego:

- zdecydowaną większość spośród osób pokrzywdzonych przemocą stanowią **kobiety – 72% (1 387)**;
- pokrzywdzonych zostało **291 małoletnich**, co stanowi **15%** w stosunku do ogółu pokrzywdzonych;
- spośród **291 małoletnich** pokrzywdzonych przemocą domową, **44% - 129** osób stanowili chłopcy, natomiast dziewczęta – **56% (162 osób)**;
- **mężczyźni** w grupie pokrzywdzonych stanowią **13% (262)**.
- **Wiek osób pokrzywdzonych:**
  - wśród pełnoletnich osób pokrzywdzonych przemocą domową większość to osoby od 18 do 65 roku życia – **1 433 osób (87%)**;
  - osoby starsze, powyżej 66 roku życia stanowią **13%, (216 osób)**;
  - osoby starsze pokrzywdzone przemocą w 2022 r. to w większości kobiety – **216 osób (80%** ogółu pokrzywdzonych powyżej 66 roku życia), mężczyźni stanowią **20%** pokrzywdzonych powyżej 66 lat, tj. **43 osoby**.

Charakterystyka sprawców przemocy domowej:

- W 2022 r. zanotowano **1 758 osób**, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową – o 26% więcej niż w roku 2021 (1400 osób).
- **Płeć sprawców:**
  - wśród sprawców największą grupę stanowili mężczyźni – **87% (1 533 osoby)**,
  - kobiety stosowały przemoc w **12%** przypadków (**208 osób**),
  - w **17** przypadkach (**1%**) osobami stosującymi przemoc były osoby nieletnie (14 chłopców i 3 dziewczynki).
- **Trzeźwość sprawców:**

W blisko połowie przypadków (44% - 780 osób), osoby stosujące przemoc domową były pod wpływem alkoholu, z czego: zdecydowaną większość – 94% (733 osób) stanowili mężczyźni, 6% (46 osób) kobiety. W przypadku nieletnich - jeden chłopiec był pod wpływem alkoholu.
- **Postępowanie Policji ze sprawcami podczas interwencji:**
  - **43% (749)** osób odizolowano od ofiar – odsetek ten pozostał na poziomie podobnym jak w 2021 roku;
  - **40% z nich (297 osoby)** zostało przewiezionych do wytrzeźwienia - izb wytrzeźwień i policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia;
  - **60% (452)** sprawców zostało zatrzymanych przez Policję;
  - policjanci w 2022 r. wydali **50** nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia¹.

¹ Raport dot. skali zjawiska przemocy domowej i przeciwdziałania mu na terenie województwa lubuskiego w 2022 r. (na podstawie Sprawozdania jednorazowego Infor_przemoc2023 oraz sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2022 r.)

V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE SULĘCIN

Gmina Sulęcín położona jest w województwie lubuskim, powiat sulęciński. Miasto i Gmina liczy 14 621 mieszkańców, w tym 11 801 osób powyżej 18 r.ż. (stan na koniec 2023 r.). Gminę tworzy 14 sołectw. 29 grudnia 2017 r. Uchwałą Rady Miejskiej nr. XXXII/196/16 przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sulęcín na lata 2017-2025. W jednym z obszarów priorytetowych zawartych w dokumentach ujmuje się przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, cel operacyjny: organizowanie działań mogących ograniczyć występowanie ubóstwa wśród mieszkańców poprzez m.in. diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto strategia zakłada prowadzenie działań aktywizujących osoby bezrobotne, a są to także czynniki sprzyjające nasileniu się stosowania przemocy domowej.

Z analizy dokumentacji Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcínie wynika, że w 2023 r. objęto wsparciem 543 rodziny, w tym 950 osób w tych rodzinach. Wśród przyczyn korzystania z pomocy społecznej znajduje się przemoc domowa, alkoholizm, narkomania, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i inne. W rodzinach wielopokoleniowych uzależnionych od pomocy materialnej OPS, dzięki wzmoczonej pracy socjalnej oraz pracy asystentów rodziny, bardziej zauważa się różnego rodzaju dysfunkcje rodzin takie jak przemoc domowa, uzależnienia od środków psychoaktywnych, które to dotyczą całej rodziny, a w szczególności dzieci i młodzież. W ramach struktur OPS funkcjonuje 7 placówek wsparcia dziennego, z czego 6 na terenach wiejskich. Są to świetlice środowiskowe o charakterze opiekuńczym, do których uczęszcza średnio 105 dzieci w wieku szkoły podstawowej w większości pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w których występuje problem przemocy domowej i uzależnień oraz zaniedbań wychowawczych. W 2023 r. 63 rodziny tj. 152 dzieci w tych rodzinach zostały objęte przez OPS wsparciem asystenta rodziny z uwagi na problemy opiekuńczo – wychowawcze. Jednym z problemów w rodzinach, gdzie przydzielony został asystent rodziny jest przemoc domowa.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sulęcínie oraz realizacja procedury *Niebieskie Karty* na terenie Gminy Sulęcín

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sulęcínie został powołany Zarządzeniem Burmistrza Sulęcína nr OA.0050.106.2023 z dnia 28 września 2023 r. (Wcześniej funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie). W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcínie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulęcínie,
- Komendy Powiatowej Policji w Sulęcínie,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcínie,
- szkół podstawowych z terenu gminy Sulęcín,
- szkół ponadpodstawowych,
- Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sulęcínie,
- Sądu Rejonowego w Sulęcínie,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcínie,
- Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Dziecka w Sulęcínie.

Uchwałą nr 2/2023 z dn. 06 października 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny przyjął Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Sulęcín oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno - pomocowych.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów

wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury *Niebieskie Karty*;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e *właściwość miejscowa gminy do realizacji procedury „Niebieskie Karty”* ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c *przetwarzanie danych przez członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych* ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno – pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c *niedostosowanie się do obowiązków określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej* ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Obsługę administracyjno – techniczną zapewnia OPS.

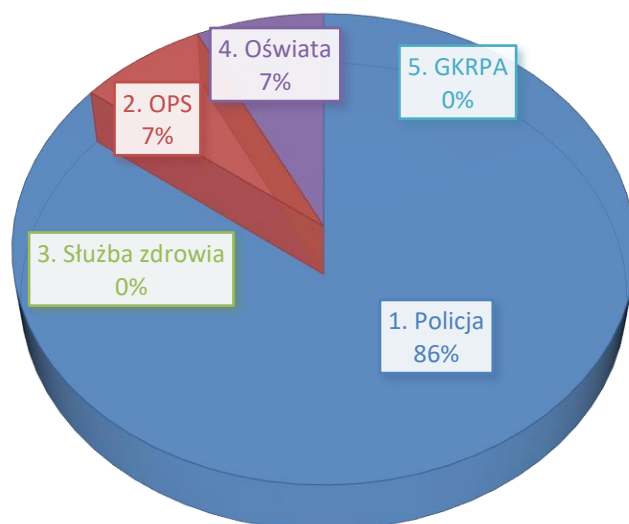
Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sulęcinie wynika, że w 2023 r. procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Sulęcín objętych było 47 rodzin tj. 134 osoby pokrzywdzone przemocą domową; utworzono 32 grupy robocze ZI, które odbyły łącznie 72 spotkania z osobami uwikłanymi w przemoc domową.

1. Policja	30
2. OPS	7
3. służba zdrowia	0
4. oświata	0
5. GKRPA	0

RAZEM: 37

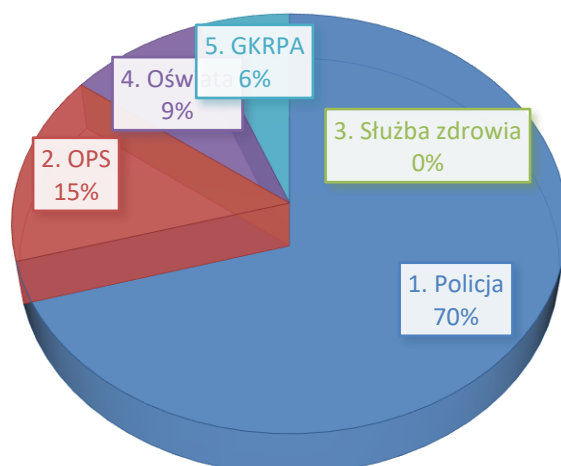
LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART - A W 2022 ROKU

1. Policja	35
2. OPS	3
3. Służba zdrowia	0
4. Oświata	3
5. GKRPA	0

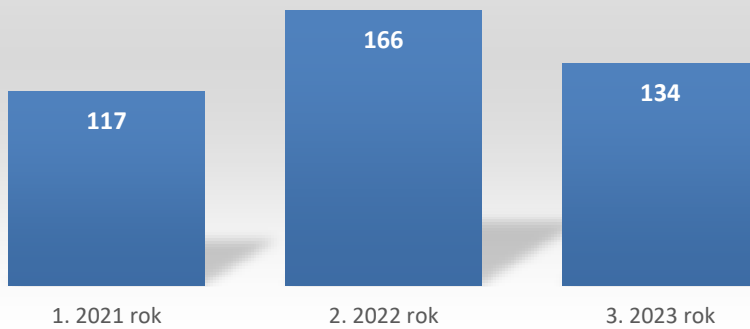
RAZEM: 41

LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART - A W 2023 ROKU

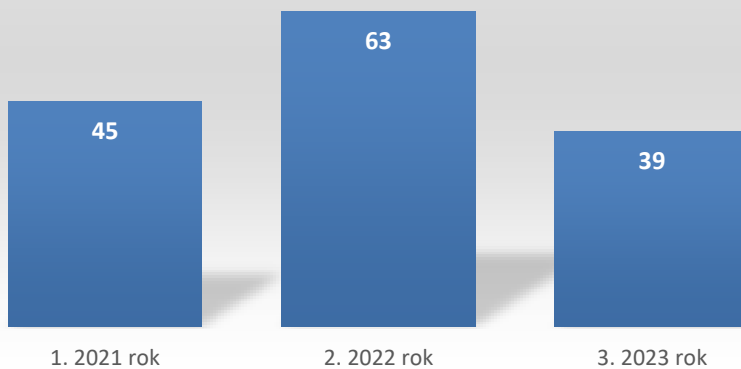

1. Policja	24
2. OPS	5
3. Służba zdrowia	0
4. Oświata	3
5. GKRPA	2
RAZEM:	34

Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w Gminie Sulęcín w latach 2021 - 2023

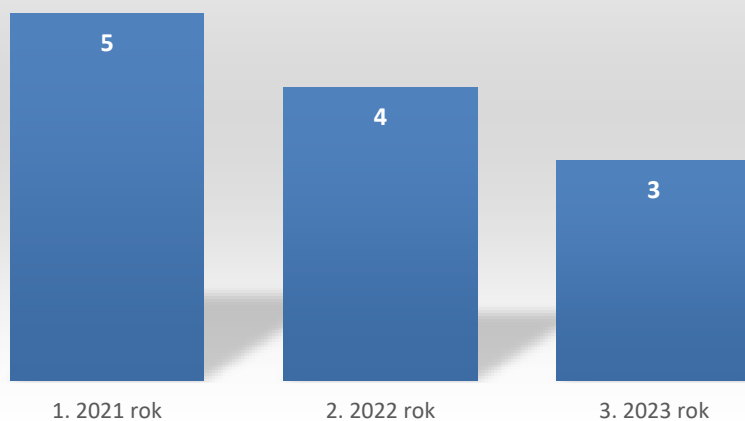

■ Liczba kobiet pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w latach 2021 - 2023

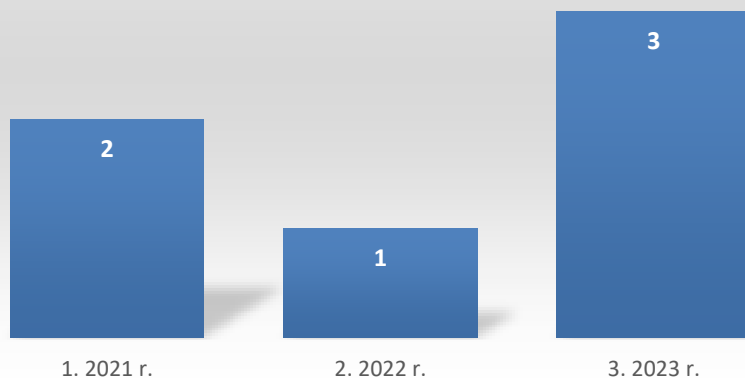

Liczba dzieci pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w latach 2021 - 2023

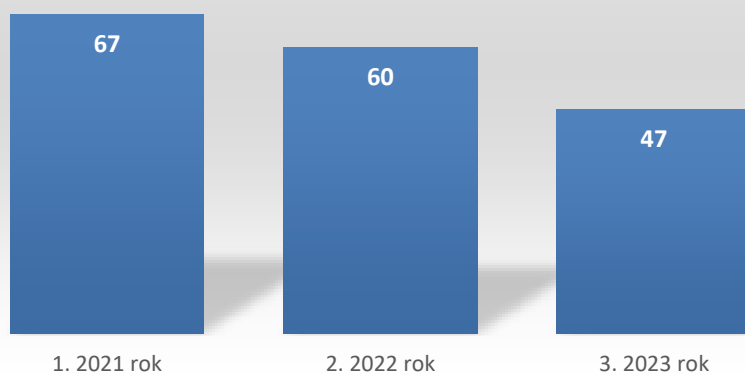
Liczba mężczyzn pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w latach 2021 - 2023

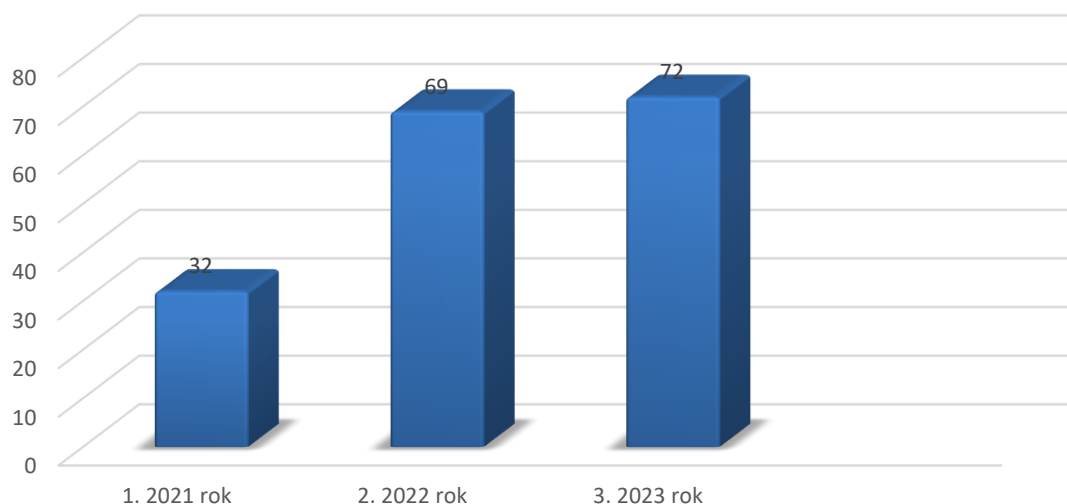
Osoby uwikłane w przemoc domową korzystają z usług Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy Domowej działającego przy OPS, w którym wsparcia udziela specjalista psychoterapii uzależnień.

W 2023 r. z porad i konsultacji skorzystało 76 osób, którym udzielono łącznie 201 porad.

Liczba rodzin objętych wsparciem grup roboczych i grup diagnostyczno - pomocowych ZI w latach 2021 - 2023

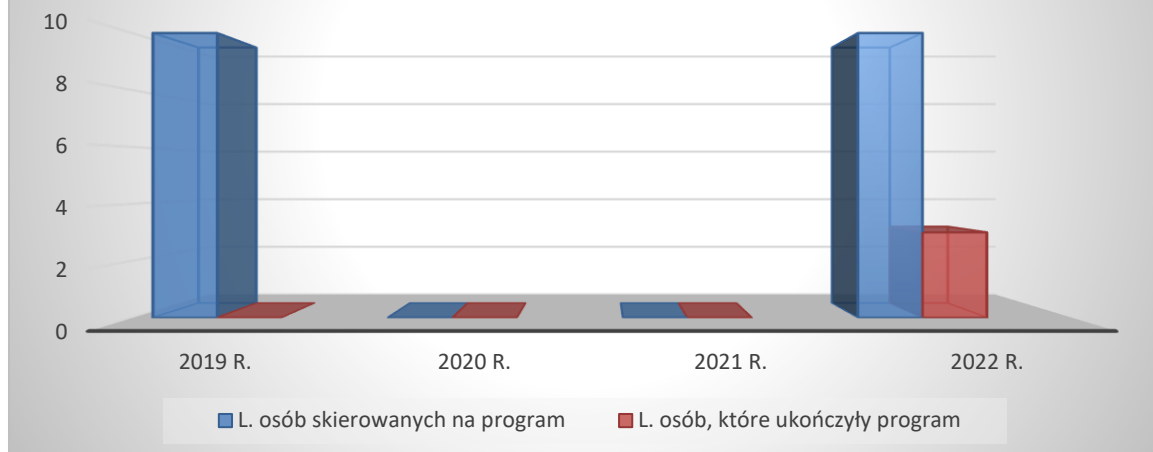

Liczba posiedzeń grup roboczych i grup diagnostyczno - pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sulęcinie

Udział osób w programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy

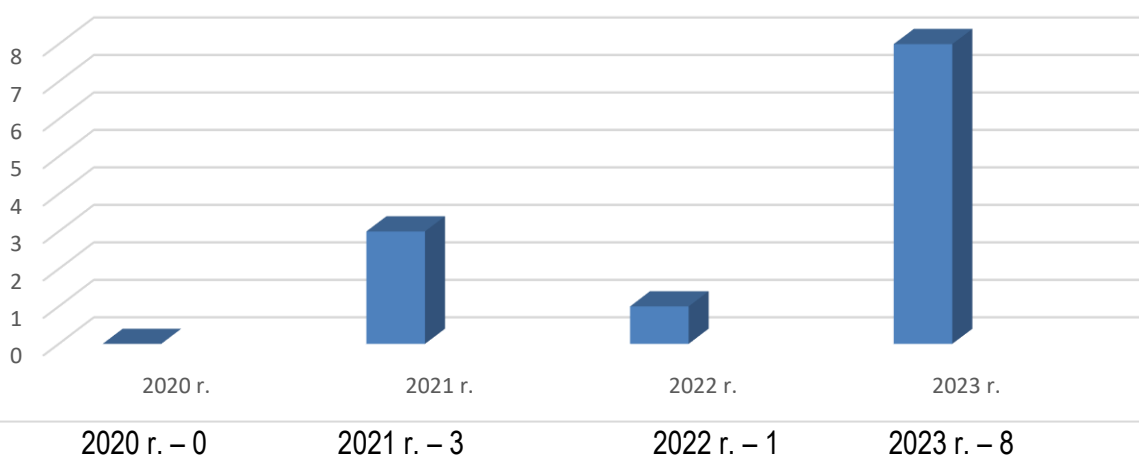

2019 r. – 10 os. skierowanych/0 ukończyło, 2020 r. 2021 r. – brak programu, 2022 r. – 10 skierowanych/3 ukończyło
W okresie 2020 r. nie organizowano programu korekcyjno – edukacyjnego ze względu na pandemię.

W 2021 roku 1 dziecku doznającemu przemocy domowej PCPR zapewnił bezpieczeństwo poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie

Liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania lub jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania oraz jego bezpośredniego otoczenia wobec sprawców przemocy domowej wydanych przez funkcjonariuszy KPP

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sulęcinie

Wnioski

Można stwierdzić, że skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Sulęcín zmniejsza się, ale nie jest znana skala ukrytej przemocy, czyli takiej, gdzie osoby doznające przemocy nie zdecydowały się ujawnić „swojego problemu”. Najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy domowej jest policja, co jest zrozumiałe ze względu na bezpośredni udział w interwencjach. Jednakże najszerszą pomoc skierowaną do ofiar przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Do nich należą: praca socjalna, pomoc psychologiczna m. in. w Punkcie Konsultacyjnym do Spraw Uzależnień i Przemocy Domowej, wsparcie asystenta rodziny w sytuacji problemów związanych z trudnościami w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, pomoc psychologiczna, pedagogiczna, kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na terapię i in. Analizując uzyskane dane, można stwierdzić, że poprzez działania w ramach programu przeciwdziałania przemocy domowej udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania na mieszkańców gminy powodują wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy. Osoby doświadczające przemocy nie są pozostawione same sobie, otrzymują niezbędną pomoc i wsparcie od instytucji do tego uprawnionych.

Wśród działań profilaktycznych należy wyróżnić udział Gminy Sulęcín w realizacji projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, skierowanych m.in. do osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową, w tym projekty w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie Priorytet II Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie: w okresie od 29.05.2020 r. do 31.12.2020 r. pn. **„Życie bez przemocy”**; od 4 października do 31 grudnia 2021r. pn. **„Parasol dziecka”** – Priorytet IV Zintensyfikowanie pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.

Nadto w latach 2022-2023 OPS w Sulęcínie w ramach partnerstwa ze Słubicami realizował projekt Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. **„Otwórz się na pomoc”**, którego celem była pomoc osobom będącym w kryzysie oraz osobom doświadczającym przemocy.

W latach 2022 -2023 w ramach umowy partnerskiej z Lubuskim Stowarzyszeniem na Rzecz Kobiet BABA, OPS realizował projekt **„Z Babą przeciw przemocy!”**, dzięki czemu OPS zwiększył zakres pomocy prawnej i psychologicznej osobom pokrzywdzonym przemocą domową. Projekt dodatkowo zakładał przeszkolenie i superwizję pracowników OPS oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych. Zarówno szkolenie jak i superwizja wzmocniły kompetencje i skuteczność instytucji samorządowych w pracy na rzecz mieszkańców – osób uwikłanych w przemoc domową.

W latach 2020 – 2022 Gmina Sulęcín poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcínie realizowała projekt **„Aktywna integracja drogą do niezależności”** współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 Oś priorytetowa 7. Równowaga społeczna, Działanie 7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej, którego celem głównym był wzrost zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z Gminy Sulęcín. Jednym z działań skierowanych do 40 uczestników projektu były warsztaty psychoedukacyjne dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową oraz indywidualne spotkania ze specjalistą przeciwdziałania przemocy domowej i psychoterapeutą uzależnień.

Niebagatelny doświadczeniem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest funkcjonowanie na terenie Gminy Sulęcín Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Ponadto przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulęcínie problemy osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową rozwiązuje specjalista psychoterapii uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy Domowej.

VI. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Tworzenie systemu skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, zmniejszenie zjawiska przemocy i zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy oraz wsparcia dla osób dotkniętych bądź zagrożonych przemocą domową.

Cele szczegółowe programu:

1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.
2. Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej poprzez udział w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym.
3. Działania profilaktyczne i edukacyjne wśród społeczności lokalnej.
4. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.
5. Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Cel szczegółowy 1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
1	Zapewnienie wsparcia osobom doświadczającym przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja poradnictwa psychologicznego i prawnego - praca socjalna - edukowanie osób dotkniętych przemocą w zakresie przysługujących im praw - zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia - pomoc dzieciom w związku z występowaniem przemocy domowej - prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób doznających przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Komenda Powiatowa Policji - placówki oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel szczegółowy 2. Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej poprzez udział w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
------	---------	-----------	--------------

1	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, - organizacja programów korekcyjno – edukacyjnych i/lub psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym, - monitorowanie realizacji programu, a w przypadku braku realizacji, składanie zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Komenda Powiatowa Policji - sąd - prokuratura
---	---	---	--

Cel szczegółowy 3. Działania profilaktyczne i edukacyjne wśród społeczności lokalnej

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
1	Edukacja społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie akcji i kampanii informacyjnych, ulotek, informatorów, - upowszechnianie informacji o placówkach pomocowych i programach profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, - prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych, - realizacja programów 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Komenda Powiatowa Policji - placówki oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania

		<p>profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowywania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców),</p> <p>- budowanie wrażliwości społeczeństwa na zjawisko występowania przemocy w otoczeniu</p>	<p>Probleatów Alkoholowych</p> <p>- organizacje pozarządowe</p>
2	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy</p>	<p>- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży</p> <p>- wdrażanie i realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej</p> <p>- Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>- Komenda Powiatowa Policji</p> <p>- placówki oświatowe</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>- organizacje pozarządowe</p>

Cel szczegółowy 4. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
1	<p>Podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>- organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla członków ZI i GDP,</p> <p>- podnoszenie kompetencji osób pracujących z OSP i ODP,</p> <p>- uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje oraz zapewnienie</p>	<p>- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej</p> <p>- Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>- Komenda Powiatowa Policji</p>

		<p>osobom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do literatury,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie w placówkach oświaty kampanii, konkursów, zajęć edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości uczniów na temat zagrożeń związanych z przemocą, - prowadzenie edukacji wśród dzieci w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją własną i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - organizacje pozarządowe
--	--	---	--

Cel szczegółowy 5. Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

L.p.	Zadanie	Działania	Realizatorzy
1	Rozwój bazy informatycznej dotyczącej usprawnienia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój strony www - organizowanie i podnoszenie umiejętności pracy zdalnej w zakresie komunikacji z kadrami różnych instytucji, jak również z osobami indywidualnymi - uzupełnianie i unowocześnianie bazy informatycznej, w tym sprzętu i oprogramowania 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Komenda Powiatowa Policji - placówki oświatowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - organizacje pozarządowe

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Sulęcín, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- dzieci i młodzieży,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,

- osób/instytucji zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie Gminy Sulęcín,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc domową.
- zapewnienie odpowiedniej jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających pomocy domowej
- podnoszenie kwalifikacji i wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób doznających i stosujących przemoc domową

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 finansowany będzie ze środków pochodzących z budżetu gminy, może być finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych dostępnych źródeł.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę ich skuteczności.

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring oraz diagnozę zjawiska dokonaną przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu. Monitoring będzie odbywać się w oparciu o wskaźniki działań, które będą corocznie weryfikowane:

1. Liczba lokalnych kampanii społecznych.
2. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych.
4. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.
5. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”.
6. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa.
7. Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę.
8. Liczba szkoleń z zakresu przemocy domowej.
9. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach dla przedstawicieli służb i podmiotów.
10. Liczba programów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży.

Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- udoskonalanie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy,

- informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego Realizacją.

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Sulęcinie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) została nowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Tytuł z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” został zmieniony na ustawę „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie na definicję przemocy domowej. Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie Gminy Sulęcín obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, przyjęty uchwałą nr XXXIV/269/20 Rady Miejskiej w Sulęcín z dnia 21 grudnia 2020 roku.

W związku z nowelizacją ww. ustawy, konieczne jest przyjęcie przez Radę Miejską ww. Programu. Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową. Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań. Podstawę Programu stanowi diagnoza problemu przemocy i jego rozmiarów na terenie Gminy Sulęcín.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.